

REX "Boy Meets Horn" STEWART

VINTERNS JAZZVENEMANG börjar ta fast form, och den senaste nyheten är, att vi i höst åter får tillfälle att höra Rex Stewart, vilket ger oss anledning att ägna honom litet extra uppmärksamhet — fastän han naturligtvis vore väl värd den även utan Sverige-besök. Han är en av dessa gedigna, nära nog odiskutabla musiker, som man måste acceptera, vilka favoriter eller stilar man än i övrigt tycker bäst om.

Rex Stewart identifieras i allmänhet som en av Ellingtons trumpetare, men han har också hunnit med en hel del andra engagemang — Fletcher Henderson, McKinneys Cotton Pickers m. fl. Han föddes i Philadelphia 1907 och hade bokstavigt talat musiken i blodet, då praktiskt taget alla hans släktingar spelade eller sjöng — modern var biografpianist, fadern spelade fiol, en kusin spelade trumpet och en annan piano, farfadern var organist o. s. v. Rex intresserade för musik var dock ganska passivt till en början, och moderns försök att lära honom spela piano kröntes inte med någon framgång. Sedan familjen 1916 flyttat till Georgetown, inte långt från Washington, fortsatte fadern hans musikundervisning med fiol-ktioner — men med samma kläna resultat. Det var först när han kom med i en blåsorkester, bestående av jämnåriga, färgade pojkar, som han fick lust att spela. När orkesterns ledare dog ett par år senare, upplöstes bandet, och Rex spelade inte på en tid. Så kom Dan O'Doy, en av hans kamrater från första tiden i blåsorkestern, hem från Washington, där han ströspelat i ungefär ett år med bl. a. en lovande ung pianist, som hette Ellington. Dan organiserade strax en orkester i Georgetown och ville ha Rex som trumpetare, och det var nu han fick sina första dansengagemang. Ett år därefter avled O'Doy, men pianisten Ollie Blackwell övertog bandet och skaffade det en del spelningar i Washington samt slutligen också engagemang på en turnérande revy. Efter sex veckors kringflackande gick revyn omkull, och samtidigt splittrades orkestern. Rex tog sig tillbaka till Washington och började söka efter arbete, ganska modstulen, utan pengar och endast 15 år gammal, men för stolt att återvända hem. Han hade emellertid tur och lyckades efter endast ett par dagars sökande komma med i en musikalisk varieté, som kallades The Musical Spillers, där han blev en attraktion inte minst för sin ungdom och lanserades som solist på xylofan, fiol, kornett och tenorsax. En av hans kamrater i bandet var saxofonisten Willie Lewis, som före kriget ledde en stor neger-orkester i Paris.

The Musical Spillers förde Rex till New York, men när engagemanget där var slut och det övriga sällskapet reste ut på turné igen, stannade han kvar för att försöka sin lycka i storstaden. Hans första engagemang var som

ackompanjör åt Monette Moore, en blues-sångare i Harlem, med vilken han också fick göra några numera ganska sällsynta skivor på märket Paramount. Därefter spelade han på en liten danssalong med bl. a. trombonisten Jimmy Harrison. Denne gick senare över till Elmer Snowdens orkester och skaffade efter en tid Rex arbete i samma band, där f. ö. tenorsaxen Prince Robinson var den stora stjärnan, och där också Ellington spelade en kort tid. Efter två år hos Snowden började Rex hos McKinneys Cotton Pickers, där Robinson då redan spelat en tid.

När Louis Armstrong kom till New York för att vara med i Fletcher Hendersons orkester, fick Rex en ny syn på trumpetspelets möjligheter. Han blev Louis varmaste beundrare, missade aldrig en chans att få höra honom spela och försökte på alla sätt kopiera honom. Detta resulterade i att han, när Armstrong lämnade Henderson, erbjöds att bli hans ersättare. Rex tackade först nej, då han inte ansåg sig kunna fylla Louis' plats, men efter flera månader av böner och påtryckningar från Hendersons musiker och andra vänner, beslöt han sig för att göra ett försök. Han lämnade Snowden och spelade ett par månader hos Fletcher på danssalongen Roseland, ända till dess att han en kväll efter ett mindre lyckat solo helt dramatiskt slängde ifrån sig trumpeteten och lämnade estraden. Han packade hastigt ihop sina tillhörigheter och reste samma kväll direkt hem till Georgetown.

Han började därefter studera vid Wilberforce-universitetet, fast besluten att lämna musikerbanan. Det bar sig emellertid inte bättre än att Horace Henderson — Fletchers yngre bror — låg vid samma universitet och där hade organiserat ett eget 8-mannaband bland studenterna. Det var inte svårt att övertala Rex att medverka, och sedan blev det inte mycket tid över till hans studier, och efter ett år övergav han skolan och återvände till Fletcher. Hos denne spelade han sedan fram till 1933 — med kortare avbrott för spelningar med bl. a. Cotton Pickers, Savoy Bearcats, Luis Russel och Alex Johnson. 1933 beslöt han sig för att bli egen kapellmästare och fick engagemang för en säsong på danssalongen Empire i Harlem. Orkestern, som bl. a. bestod av klarinettisten Rudy Powell och basisten Billy Taylor, fick göra en skivinspelning för Vocalion, "Baby, ain't you satisfied" och "Stingaree". Rex framträder också som vokalist.

Sommaren 1934 ströspelade han med några olika orkestrar, och i december samma år kom han till Ellington. Det är ganska märkbart hur han ändrar stil vid denna tid. Hans vibrato blir hastigare, och de melodiska linjerna i hans spel blir enklare och klarare — förändringar som han förmodligen gjorde medvetet för att bättre passa in i den typiskt el-

*Inför det stundande
Sverigebesöket pre-
senteras denne
eminente trumpetare
— en av de bästa —
av Rolf Dahlgren*

lingtonska musikformen. Han stannade hos Duke fram till december 1945 och medverkade under denna tid i otaliga skivor och var med på bandets turnéer — däribland det oförglömmeliga Sverigebesöket 1939. De senaste åren har han åter varit egen kapellmästare, till att börja med engagerad till Three Deuces på 52:a gatan i New York. Orkestern bestod bl. a. av basisten James Myers och trombonisten Sandy Williams, vilken senare också lär komma med på den nya Sverige-turnén.

Av de många skivor där han spelat solon under årens lopp — främst hos Ellington — kan praktiskt taget alla räknas som representativa för hans kraftfulla, alltid lika intressanta stil. Han har spelat in några speciella solonummer, där han briljerar med sin högt uppdrivna teknik — "Trumpet in Spades" och "Boy meets horn" är de mest kända — men han lyckas även i dessa lägga in så mycket av känsla och äkta musikalitet, att man aldrig har intryck av att det är teknik för teknikkens egen skull.

Några andra skivor med Ellingtons orkester, där Rex är solist, är de omkr. 1940 gjorda "A portrait of Bert Williams", där också Cootie Williams spelar ett trumpetsolo, "Mardi Gras Madness" på Vocalion och "The sergeant was shy". Av de äldre Ellingtonskivorna kan nämnas "Buffet Flat", "Merry-Go-Round" och "Showboat Shuffle".

Han gjorde under slutet av 30-talet en hel del egna inspelningar, huvudsakligast med små kontingenter ur Ellingtons orkester, t. ex. "Rexatious", "Black Room Romp" och "Lazy Man's Shuffle". Till de senare gjorda plattorna hör "Rexercise", inspelad 1945 med Dukes musiker, men med Eddie Heywood på piano.

Rex spelar också ett kort solo i "Look out", inspelad i januari 1946 av Metronome All Stars. Att han kom med i denna orkester, som utsågs genom omröstning, innebär alltså att han är en av världen förnämsta trumpetare — en placering om vars berättigande vi snart själva får tillfälle att övertyga oss.